

koncertní sezona

2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 1. abonentní koncert
symfonického cyklu A

Daniel Skála

cimbál

**SEVEROČESKÁ FILHARMONIE
TEPLICE**

Petr Vronský

dirigent

---

2. října 2025 v 19 hodin
Dům kultury Teplice

www.severoceskafilharmonie.cz

Severočeská / North Czech
filharmonie / Philharmonic
Teplice Since 1838

František Vincenc Kramář (Krommer) žil jak v době evropského věhlasu českých hudebníků a skladatelů, tak i v době neblahého kulturního úpadku v českých zemích způsobeného necitlivými politickými zásahy. Narodil se do rodiny hospodského, pozdějšího starosty města Kamenice. Bylo mu čtrnáct let, když odešel ke svému strýci studovat hudbu a působit jako varhaník. Rodný kraj opustil a odešel do Vídně. Po několika hraběcích angažmá na prestižních kapelnických postech v Uhrách se do Vídně vrátil a působil jako houslista, kapelník, skladatel a pedagog. Stal se komořím císaře Františka I. Byl jmenován ředitelem císařské komorní hudby a dvorním skladatelem jako nástupce Leopolda Koželuha. Kramář byl poslední, komu císař František I. tento titul udělil. Ve funkci císařského kapelníka a skladatele se vydal na cestu po Evropě a koncertoval v Itálii a Francii. Jeho obliba byla tak velká, že mu byla udělena řada titulů a členství v akademích. Kramář byl jedním z nejúspěšnějších českých skladatelů působících ve Vídni na přelomu 18. a 19. století. Jako znamení kompozita se obzvláště věnoval skladbám pro dechové soubory, skladby pro klarinet, hoboj a orchestr, známé jsou i partitury pro dva klarinety, dva lesní rohy a dva fagoty. Ve své skladatelské činnosti navazoval především na Haydna a Mozarta, ale ovlivnila jej i hudba Beethovenova. Pro jeho tvorbu byla typická bohatá melodičnost s využitím českých lidových prvků. Do spektra hudební poetiky vídeňského klasicismu přispěl František Kramář osobitým životním elánem zděděným po venkovských předcích, něžnou lyrikou bez sentimentu a vyhraněným smyslem pro hudební humor.

Kramář složil nejméně devět symfonií. **Symfonie č. 2 D dur pro velký orchestr, op. 40** byla vydána v roce 1803. Objevila se na veřejnosti vedle prvních velkých děl Beethovenových a je poznamenána neklidnou atmosférou válečných událostí i působením nových myšlenkových proudů období Velké francouzské revoluce. V instrumentaci autor používá stejné nástroje, jaké Beethoven předepsal ve své Čtvrté symfonii. Dílo začíná působivým pomalým úvodem d moll, který velmi připomíná Mozartova Dona Giovanniho. Nejvýraznějším rysem prvního tématu hlavního Allegro vivace, do kterého toto téma přechází, je vzestupná oktávová stupnice v D dur, hlavní tónině věty. Základem variační volné věty je elegantní mozartovské téma, přednesené nejprve skupinou smyčců. V toku hudby se střídají více a méně melodické kontrastní prvky ve volném, rapsodickém stylu, snad s nějakým „programním“ významem. Třetí věta je spíše beethovenovským scherzem maskovaným jako menuet. Ozývá se v ní lidový tanec plný dunivých triol, který se v Triu proměňuje do vídeňského valčíku. V poslední části autor zpracovává po noblesní hlavní myšlence spíše dramatictější téma. Rozměrnou symfonii uzavírá Coda vypjatá do patřičné síly.

Cimbalista, skladatel a improvizátor **Daniel Skála** studoval hru na cimbál na Hudební akademii Ference Liszta v Budapešti a hudební kompozici na Janáčkově konzervatoři v Ostravě. Jako cimbalista získal mnohá ocenění v interpretačních soutěžích u nás i v zahraničí a má za sebou rovněž řadu vystoupení na různých místech světa, za všechny jmenujme například účast na festivalu La Biennale v Benátkách, na Bregenzer Festspiele s Ensemble Modern nebo koncert s amsterodamským Askol/Schönberg Ensemble v Kalifornii a v newyorské Carnegie Hall. V současné době se Daniel Skála věnuje především kompozici a sólovým projektům. Usiluje o rozšíření repertoáru pro cimbál a spolupracuje proto se skladateli z celého světa. Je známý jako průkopník ve hře na cimbál, nechal si postavit unikátní koncertní nástroj a kontinuálně objevuje nové možnosti hry. Na Ostravské univerzitě prosadil otevření oboru hra na cimbál, a ta se tak od akademického roku 2025/2026 stane první vysokou školou v ČR, kde bude možné hru na cimbál studovat. Jako skladatel se věnuje kompozicím pro cimbál a snaží se rozšířit možnosti využití tohoto zvukově unikátního hudebního nástroje, nicméně jeho záber je širší. Vytvořil skladby pro pěvecký sbor, orchestr, různá komorní uskupení nebo např. také hudbu k dětským divadelním představením. Z jeho kompozičních počínů z poslední doby jmenujme například neoperu Červený nos, sérii komorních skladeb s názvem Studie obsahovosti (tyto kompozice jsou zapsány výhradně značkovou notací), projekt DeCliché, nebo skladbu Zooooooooo pro pět nástrojů a zvukovou nahrávku napsanou pro Prague Quiet Music Collective.

První verze Koncertu pro cimbál a orchestr Daniela Skály vznikla před dvaceti lety v obsazení pro cimbál a smyčcové kvarteto. Od té doby skladatel dílo upravil nejprve pro smyčcový orchestr a nedlouho poté mu dal i symfonickou podobu. Poslední a také nejrozsáhlejší úpravu však vytvořil až v tomto roce na základě požadavků Severočeské filharmonie Teplice. „Bylo pro mě velice zajímavé a svým způsobem nesmírně obtížné znovu se vrátit v čase a pokusit se skladbu prodloužit z původních dvanácti minut až na současných osmnáct, aniž bych zásadním způsobem narušil její průběh. Také samotný materiál kompozice mi byl už značně vzdálený a lze bez přehánění říci, že podobnou skladbu už bych dnes určitě nenapsal. Přesto mě samotného mile překvapila její svěžest a už se opravdu těším na její provedení, o to více, že si budu moci sám zahrát part sólového cimbálu,“

dodává autor. Základní stavba jednovětého koncertu vyrůstá ze sonátové formy, nicméně vlivem výše zmíněných okolností nemá jednu, ale hned dvě introdukce. Před tu původní přibyla v nejnovější verzi rozsáhlá nová introdukce ustavená zejména z materiálu provedení s dvěma sólovými vstupy cimbálu. Toto netradiční formální řešení skladbě neubralo na svěžesti a dodalo jí hravost. Po druhé introdukci již následuje klasické schéma sonátové formy, tedy expozice, poté provedení doplněné vstupem orchestru a sólovou cimbálovou kadencí a následně repríza a krátká tematická coda. Při psaní tohoto koncertu se autor snažil ukázat cimbál v jeho výsostně koncertní podobě. Jedná se o skladbu obtížnou jak pro sólistu, tak i pro orchestr. Její rytmický základ je tvořen oscilací mezi dvěma a třemi šestnáctinami a jejich nepravidelné střídání vytváří napětí a dodává kompozici spád. Daniel Skála bude hrát na zcela unikátní cimbál firmy HOLAK, který vnikl v roce 2012 na jeho objednávku a který sám označuje za „první nástroj třetí generace. Jedná se o přelomový typ koncertního cimbálu nejvyšší kvality a bez nadsázky ho lze označit za jeden z nejlepších na světě. Jeho zvukové a barevné možnosti jsou vskutku ohromující a pevně věřím, že i na dnešním koncertě se tyto jeho kvality naplno projeví.“

Josef Suk je v povědomí veřejnosti zjednodušeně zapsán jako žák a zeť Antonína Dvořáka tvořící pod vlivem svého učitele, anebo jako „český impresionista“. Neprávem se často přehlíží podstatný fakt, že Dvořákův vliv se týká jen Sukovy tvorby do třicátého roku jeho života, a i v té je jen částečný. I když mladý skladatel do jisté doby odrázel vliv někoho jiného, což je normální jev, přemýšlel zároveň velice brzy po svém. Jeho individuální povaha vycházela z osobitého lyrického citění, které se v zásadě lišilo od klasicizujícího Dvořákova založení a působivě se vedle jeho vzoru ozyvá ve všech Sukových skladbách. I fakt, že je Suk často označován za impresionistu, svědčí o tom, že existuje také povědomí o jeho příslušnosti k uměleckým proudům přelomu století, které se již Dvořákovi vzdalují. Josef Suk patří k těm, kteří své tvůrčí nadání projevili velmi záhy. Narodil se do rodiny řídicího učitele. Na Pražské konzervatoři studoval hru na housle u Antonína Bennewitze, skladbu nejprve u Karla Steckera a později v mistrovské třídě Antonína Dvořáka. V patnácti letech již měl na kontě řadu skladeb. Společně se třemi spolužáky z konzervatoře založil České kvarteto, které uměleckou úroveň a mezinárodními úspěchy dosáhlo světového významu a jehož vznik byl v české komorní interpretaci historickým mezníkem. Působil v něm jako druhý houslista až do roku 1933 a absolvoval s ním po světě na čtyři tisíce koncertů. Od roku 1922 byl na Pražské konzervatoři profesorem mistrovské třídy skladby, čtyřikrát byl zvolen rektorem ústavu. K jeho žákům patřili například Jaroslav Ježek, Klement Slavický, Pavel Bořkovec nebo Bohuslav Martinů. Hudba Sukových jinošských let ve své době publikum okouzila mladistvým vzrůstem, patrným ve vášnivě lyrice i v energickém temperamentu rychlých vět. Většina skladeb jeho studijních let byla vážných a pochmurných, byla to jakási „mladistvá radost z tragiky“, jak později sám prohlásil. Snad souvisela s jeho citlivou povahou, zvláště však asi s módními vlivy doby. Kulturním světem se šířila vlna obdivu k francouzské literatuře v čele se smutkem francouzských prokletých básníků a dalších. A v sentimentálním bolestinství se vyžívala i dobová salonní hudba, s níž mladý autor v Praze přicházel do styku. Jeho zvláštní schopnost volného lyrického rozvolnění hudebního toku se odrazila zejména v melodramatických kvalitách míst ve skladbách opisujících konkrétní děj, jako byl například cyklus Radúz a Mahulena na motivy slovanské pověsti. Jako by z něj přímo dýchala pohádková a slovansko-mytická atmosféra. I v dalších kompozicích projevil Suk neobyčejný smysl pro emoční náboj a barvu, pro tvárnou lyricky citovou melodičnost, vzrušené gradace a melancholická odplývání, citlivou jemnost a náznak, poeticky citěnou nástrojovou a harmonickou barevnost.

Symfonická báseň Praga, jak samotný název napovídá, byla věnována tehdejšímu Královskému hlavnímu městu Praze. Suk chtěl svou skladbou vytvořit hudební obraz města. Pro zhudebnění tématu se rozhodl během pobytu ve Španělsku, kde tehdy koncertoval s Českým kvartetem. Prvotním podnětem byla potřeba vyjádřit velikost a krásu Prahy, na kterou v zahraničí vzpomínal. Inspirací mu byla i báseň Svatopluka Čecha o husitském vítězném tažení v roce 1424. Podobně jako ve Dvořákově Husitské předehře či ve Smetanově symfonické básni Má vlast v částech Tábor či Blánik, i v Sukově skladbě se zřetelně objevuje téma husitského hymnu Ktož jsú boží bojovníci, který od 19. století nabýval mezi obyvatelstvem na popularitě. Jakkoliv autor sám nepřičítal skladbě žádný konkrétní programní obsah, dle dobových recenzí se jedná o „hymnu na hlavu království, na Prahu slavné minulosti a šťastné budoucnosti, [...] s její vzácnou sceleností, která nemá nic těkavého, krátkodechého, rozptýleného, nýbrž nese se jedním silným proudem.“ S časovým odstupem Suk také popisuje skutečnost, že pro něj skladba znamenala i hledání vlastního směru. Ve své koncepci čerpá z principu programní jednověté orchestrální kompozice, který se vyvíjel již od dob Franze Liszta. Velký orchestrální aparát Sukovi umožnil interpretovat monumentální obraz Prahy tak, jak skladatel zamýšlel. Praga je jedinou jeho skladbou, v níž použil varhany a zvony. Skladatel využívá veškeré možnosti velkého orchestru v oblasti barevných odstínů, rozsahu nástrojů i jejich potenciálu v rámci dynamiky. Stejně jako ve svých vrcholných orchestrálních skladbách i zde narušuje běžné nástrojové skupiny a jednotlivé nástroje kombinuje. Tím je docíleno neobvyklých barevných výsledků. Nástroje používá téměř až exponovaným způsobem. Například ty, které jsou zpravidla užívány jako doprovodné, staví do neobvyklé role hlavní, a to v sólových pasážích pikoly, tuby, violoncella

nebo kontrabas. Jen hlavní téma se objevuje během skladby téměř ve všech nástrojích orchestru. Je však patrná i autorova charakteristická obliba jednotlivých nástrojů, především sólových houslí a anglického rohu. Premiéra skladby se uskutečnila v Plzni 18. prosince 1904. Prahu zde představila Česká filharmonie vedená dirigentem Oskarem Nedbalem.

Petr Vronský, původně úspěšný houslista, laureát soutěže Beethovenův Hradec v roce 1964, začal svou dirigentskou dráhu v roce 1971 v plzeňské opeře. Odtud přešel v roce 1974 do Ústí nad Labem jako šéf operního souboru. Pro jeho umělecký rozvoj byly důležité úspěchy v dirigentských soutěžích v Olomouci (1970), Besançonu (1971) a v Berlíně v soutěži H. von Karajana (1973). V roce 1978 se stal dirigentem a v letech 1983–1991 šéfdirigentem Státní filharmonie Brno, s níž hostoval

v mnoha zemích Evropy a v Japonsku. V letech 2002–2005 zastával pozici šéfdirigenta Janáčkovy filharmonie Ostrava, s níž absolvoval rovněž řadu zahraničních turné (Japonsko Španělsko, Rakousko, SRN, Polsko atd.). Od roku 2005 byl 13 sezón šéfdirigentem Moravské filharmonie Olomouc a působil jako docent oboru dirigování na Hudební fakultě pražské AMU. Pravidelně vede přední světové orchestry, například Antverpský královský filharmonický orchestr, Berlínské symfoniky, Devlet Senfoni Orchestrası Istanbul, Metropolitan Orchestra Tokyo, Jeruzalem Symphony Orchestra, Filharmonický orchestr Rio de Janeiro, Mnichovský rozhlasový orchestr, Petrohradský filharmonický orchestr atd. Spolupracuje také s Českou filharmonií, Symfonickým orchestrem hl. města Prahy FOK, Symfonickým orchestrem Českého rozhlasu, PKF - Prague Philharmonia a s operními scénami doma (Národní divadlo Praha, Státní opera Praha, Janáčkova opera Brno, Divadlo J. K. Tyla Plzeň) i v zahraničí (Kammeroper Wien, Dance Theatre Haag). Jeho repertoár zahrnuje přes 200 klasických, moderních, operních a symfonických děl. Je považován za všestranného dirigenta širokého záběru s mimořádným temperamementem a citem pro interpretaci. V roce 2016 obdržel Krajskou cenu olomouckého kraje. Od koncertní sezóny 2018–2019 působí na postu šéfdirigenta Severočeské filharmonie Teplice.

koncertní sezona
2025/26

SEVEROČESKÁ FILHARMONIE TEPLICE
uvádí 1. abonentní koncert symfonického cyklu B

Johann Nepomuk Hummel
Koncert pro fagot F dur, WoO 23
Anton Bruckner
Symfonie č. 7 E dur, WAB 107

Pavel Ulman
fagot

Severočeská filharmonie Teplice

Claudio Cohen
dirigent

16. října 2025 v 19:00 hodin

Koncertní sál Domu kultury Teplice

Vstupné 250,- Kč | Předprodej vstupenek v pokladně Domu kultury Teplice a na www.ticketportal.cz
Změna programu koncertu vyhrazena.

www.severoceskafilharmonie.cz

PROGRAM:

František Vincenc Kramář (1759–1831)

Symfonie č. 2 D dur, op. 40

Adagio – Allegro vivace

Adagio

Allegretto

Allegro

Daniel Skála (*1981)

Koncert pro cimbál a orchestr

Přestávka

Josef Suk (1874–1935)

Praga, symfonická báseň, op. 26

PŘÍŠTÍ PROGRAM
KOMORNÍ CYKLUS K | KONCERT 1

8. října 2025 v 19:00 hodin
Lázně Beethoven

Program:

Béla Bartók:

Rumunské tance, Sz. 68 v úpravě pro dechové kvinteto

Denes Agay:

Pět snadných tanců

Mike Mower:

Jazzová suita

Antonín Dvořák:

Slovanský tanec č. 7 c moll v úpravě pro dechové kvinteto

Slovanský tanec č. 10 e moll v úpravě pro dechové kvinteto

Účinkují:

Dechové kvinteto 4+1

Petra Benešová – flétna | **Martin Beneš** – hoboj

Petr Kubík – klarinet | **Pavel Staněk** – lesní roh

Radovan Skalický – fagot

Severočeská filharmonie Teplice

+420 778 888 013 | e-mail: sev.filharmonie@seznam.cz
www.severoceskafilharmonie.cz | www.scf.sf.cz

Změna programu vyhrazena.

Při koncertech je zakázáno fotoařařovat a nahrávat audiovizuální záznamy.
Za finanční podpory Ministerstva kultury ČR a Ústeckého kraje